

РЕЦЕНЗИИ И АНОТАЦИИ
REVIEWS AND ANNOTATIONS

РОЛЯТА НА АУДИОКНИГИТЕ КАТО МЕДИЯ
В ЧУЖДООЗИКОВОТО ОБУЧЕНИЕ ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Таня Тодорова

Университет по библиотекознание и информационни технологии

Резюме: *Монографията „Ролята на аудиокнигите като медия в чуждоезиковото обучение по английски език“ на д-р Теодора Генова от Университета по библиотекознание и информационни технологии разглежда аудиокнигите като медия в корелация с другите два книжни формата – печатните и електронните книги, и предлага ясен поглед върху мястото на аудиокнигите като част от мобилното асистирано обучение по чужд език. Тук медията е разгледана многоизмерно, с безбройните ѝ ползи и функции в различни аспекти от нейното приложение. Книгата представлява първи опит, при който този педагогически инструмент може да се използва успешно за целите на изучаването на чужд език, в унисон с непрекъснато променящите се модерни информационни и комуникационни технологии. Освен това авторката на монографията се спира на последните тенденции в динамично развиващия се статут на аудиокнигите през последните години, повлияни от пандемията от COVID-19. Теоретичната част на монографичния труд е допълнена с изложение и анализ на резултатите от проведени пет мащабни анкетни проучвания в България върху нагласите към използването на аудиокнигите в чуждоезиковото обучение по английски език.*

Ключови думи: *монография; аудиокниги; чуждоезиково обучение; COVID-19; езикови компетенции*

Монографията „Ролята на аудиокнигите като медия в чуждоезиковото обучение по английски език“ на д-р Теодора Генова от Университета по библиотекознание и информационни технологии представя задълбочен поглед върху медията аудиокнига, която се счита за феномен още от своето възникване през 30-те години на ХХ век и за най-бързо развиващия се формат на книжния пазар в наши дни. В книгата всеобхватно се разглежда ролята на аудиокнигите в чуждоезико-

вото обучение по английски език, което се прави за първи път в България и е новост в образователен контекст, като се очертават ключовите езикови компетенции, които се развиват с помощта на слушането на аудиокниги. В допълнение на това авторката провежда емпирични анкетни проучвания, за да се очертае обликът на практическото приложение на аудиокнигите като педагогическо средство за изучаване на английски език сред различни възрастови групи обучаеми, включително преподаватели по английски език.

Обемът на монографията включва 338 страници. Частта с приложенията обхваща подробен азбучен списък на платформи и приложения за аудиокниги към 2023 г.; интервюта, проведени с представители на Storytel; въпросник по модела VARK (Версия 8.01) на български и английски език; инструментариум на анкетните проучвания; списък на фигурите и таблиците. Структурата на монографията „Ролята на аудиокнигите като медия в чуждоезиковото обучение по английски език“ е подредена равномерно и обхваща: първа глава – историческо и съвременно състояние на аудиокнигите; втора глава – аудиокнигите в чуждоезиковото обучение по английски език, и трета глава – анализ на резултатите от практическо изследване чрез анкетни проучвания върху използването на аудиокнигите в чуждоезиковото обучение по английски език.

Първата глава започва с възникването на аудиокнигите като медия, преминава през изчерпателно разглеждане на определенията за аудиокнига в научната литература спрямо различните ѝ аспекти и приложения и продължава със синтезирано представяне на функциите на аудиокнигите. Т. Генова също така се фокусира върху взаимовръзката между аудиокнигите и електронните и традиционните книги, като стига до извода, че аудиокнигите, както и електронните книги, не си съперничат с печатния книжен формат, а надграждат и модифицират тази медия, за да се стигне до революция във формата на книгите през информационната ера. В края на тази глава е осъществен обзор на приложението на аудиокнигите при деца със специални образователни потребности и на библиотерапевтичното въздействие на аудиокнигите. Първата глава завършва с очертаване на облика на съвременното състояние на пазара на аудиокниги в България чрез поместването на две интересни интервюта с представители на Storytel, от които става ясно, че по време на пандемията от COVID-19 се засилва интересът към аудиокнигите; в допълнение са представени най-популярните дигитални платформи за слушане на аудиокниги в наши дни.

Втората глава има за обект на изследване аудиокнигите в чуждоезиковото обучение по английски език. Като отправна точка авторката използва литературен преглед на основните публикации в областта на аудиокнигите в чуждоезиковото обучение по английски език. Налага се заключението, че в България не са открити публикации, които се занимават основно с тази тема, но съществуват научни трудове, в които аудиокнигите се разглеждат като част от приложението на съвременните методи и технологии за преподаване на английски език.

Тук е отделено място на аудиолингвалния метод и аудиалния тип памет, с които се свързва слушането на аудиокниги при обучаеми с този преобладаващ стил на учене. Централно място в монографията е отделено на езиковите компетенции, които се развиват с помощта на слушането на аудиокниги – четене, слушане, говорене, и на останалите езикови аспекти – произношение, свободно владение на езика и лексика, и са посочени подробно всички развити умения, постигнати с помощта на аудиокнигите, като умения за гладко и ефикасно четене; четене над текущото ниво на четене; превръщане на сложната литература в поддъстъпна и т.н. В тази глава на монографията авторката се насочва и към по-практическата страна на използването на аудиокнигите в чуждоезиковото обучение по английски език, като включва подзаглавията: „Аудиокнигите като автентичен материал в чуждоезиковото обучение по английски език“, „Адаптирани аудиокниги според езиковото ниво“, „Техники за използването на аудиокнигите в класната стая“, „Критерии за подбор на аудиокниги в чуждоезиковото обучение по английски език“, „Практическо приложение на аудиокнигите в чуждоезиковото обучение по английски език“.

Третата глава представя обобщения на проведени анкетни проучвания сред следните възрастови групи: ученици от 1. до 4. клас; ученици от 5. до 12. клас; студенти от УниБИТ; възрастни, изучаващи английски език; преподаватели по английски език, и техните нагласи и интерес към използването на аудиокнигите с цел изучаване на чужд език. Резултатите от петте анкетни проучвания показват, че аудиокнигите представляват предимно помощно средство за изучаване на английски език и не са добре разпространен метод в чуждоезиковото обучение по английски език в България сред обучаемите и преподавателите. Данните от това емпирично изследване могат да се използват от преподаватели и изследователи, които се интересуват и работят по темата за ролята на аудиокнигите в чуждоезиковото обучение по английски език. Те могат да послужат и за референтна база от данни за провеждане както на бъдещи проучвания в тази насока, така и на международни сравнителни проучвания извън рамките на националния контекст.

Приносите на тази монография в областта на използването на модерни методи и похвати за преподаване на чужд език имат научно-приложен характер. Изследването е ценен източник на информация както за всички заинтересовани страни при чуждоезиковото обучение по английски език – изследователи, преподаватели, учители, обучаеми, така и за неспециалисти, които искат да бъдат в крак със съвременните тенденции при изучаването на чужд език.

Монографичният труд е издаден по проект „Изследване на нагласите към терапевтичния потенциал на четенето в нетипични ситуации за индивида“ с Договор № КП-06-Н45/2 от 30.11.2020 г., финансиран от Фонд „Научни изследвания“ на Министерството на образованието и науката, с ръководител гл. ас. д-р Събина Кирилова Ефтимова-Илиева.

ЛИТЕРАТУРА

Генова, Т. (2023). *Ролята на аудиокнигите като медия в чуждоезиковото обучение по английски език*. София: Академично издателство „За буквите – О писменехъ“, с. 335. ISBN 978-619-185-579-7.

REFERENCES

Genova, T. (2023). *The Role of Audiobooks as a Media in English Foreign Language Teaching*. Sofia: Academic publisher “Za bukвите – O pismeneh”, p. 335.

“THE ROLE OF AUDIOBOOKS AS A MEDIA IN ENGLISH FOREIGN LANGUAGE TEACHING”

Abstract: *The monograph “The role of audiobooks as a medium in the teaching of English as a foreign language” by Dr. Teodora Genova from the University of Library Science and Information Technology examines audiobooks as a medium in correlation with the other two book formats – printed and electronic books – and offers a clear view of the place of audiobooks as part of mobile assisted foreign language learning. Here the media is considered multi-dimensionally with its myriad benefits and functions in various aspects of its application. The book represents the first experience in which this pedagogical tool can be successfully used for the purposes of learning a foreign language in harmony with the constantly changing modern information and communication technologies. In addition, the author of the monograph dwells on recent trends in the dynamically developing status of audiobooks in recent years, influenced by the COVID-19 pandemic. The theoretical part of the monographic work is supplemented with an exposition and analysis of the results of five large-scale surveys conducted in Bulgaria on the attitudes towards the use of audiobooks in English foreign language teaching.*

Keywords: *audiobooks; foreign language teaching; COVID-19 pandemic; language competences*

Tania Todorova, Prof. DSc
University of Library Studies and Information Technologies
119 Tsarigradsko Shosse Blvd.,
1784 Sofia, Bulgaria
ORCID: 0000-0001-5981-8681
E-mail: t.todorova@unibit.bg